

GOBIERNO DE
MÉXICO

EDUCACIÓN
SECRETARÍA DE EDUCACIÓN PÚBLICA

Dirección Académica

Makat nitzäki te' toto jakyuy y toto tunkuy äjn ote'omo. Otetzame

Empiezo a leer y escribir
en mi lengua. Zoque

Yajk tzäjkpapä'is toto jaye
ntzyamjapyamä jutz wa mtzäjku

Instructivo del aplicador

Mujsokyuy 1

Formativa 1

MEVyT IB BE1F1.19.1

Yajk tzäjkpapä'is toto jaye ntzyamjapyamä jutz wa mtzäjku

Yä' toto jaye ntzyamjapyamä jutz wa mtzäjku mijtzyikotate, makapä mtzäki te' witpä toto tzäjkijskuy mujsokyuyisnye te tzame pätkotatam nä 'yanhmayajupä'is te' toto *Makat nitzäki te' toto jakyuy y toto tunkuy äjn ote'omo Otetzame*. MIBES 1, te MEVyT Indígena Bilingüe. Yä' tzyäjkyajpa koyajuka te anhmakyuy 3 te jatyumi 1 te tzame pänis tyoto jaye'omo. Jamtzäkä te' tzäjkijskuy te tzame päniste tzäjkijpapä **tyumtumkäyi**.

Wäpäte wa yajk onu sunyi yä toto jaye ntzyamjapyamä jutz wa mtzäjku wa mujsu mtzamanhwajkjaya te' päntam jutz wa tyunyaju y jyayaju te aktzonhokyuy te tzäjkiskuyomo.

Tzäkä te ijtujse käyi:

a) Makakma yajk tzäjkye te' tzäjkijskuy mujsokyuyisnye.

- Winati ke'a te' tukay toto jayetam mujsokyuyis tyototam, yätamte: Yajk tzäjkpapä'is toto jaye ntzyamjapyamä jutz wa mtzäjku, TZäjkijskuy wiyunhajkuy y te' tzäjkuy.
- Yä' toto jayetam mkejapya te syajpapä'is te' toto tzäjkijskuy mujsokyuyisnye te ko'anhkimkuyis 'yanhmakutyäjkomo.
- Kojswätzäkä ke te' tukapyä toto jaye'omotam uka tumkoketnyajpa jutz ijtuse käyi tyitamkäjsi: te' sonepä jatyumi'is nyäyi, te' ote'is nyäyi y te myayokyuy. Uka yä koyajupä toto jaye'omo eyati ijtutese eyatampä toto tzäjkiskuyistenye, tese ji' mujsi tzyäjkisya te toto tzäjkijskuy.

- Kojswätzäkä te' tzäjkuy makapä yajk tzäjkye, aktzowa y tu'nä uka wäpäte te m'aktzonhokyuy jutz ijtuse te TZäjkijskuy wiyunhajkuy wa m'ijspäjku te' jutämä ja' mujsä tzyäkä te nä yajk tzäkyajuk y te' makapä tzyäkijsye tumtumäpä kä'anhwakäkyuy.
- Ijspäkä te' tzäjkuyomo uka te otetam o te nyäpujtyajumä toto jaye ntzyamjapyamä jutz wa mtzäjku wätampäte. Uka te otetam eyatite nyäyojsyajpapä mijm mtzyepä tza'ma kupkuyomo o uka ji' kyeye sunyi ke'a kotzonhkuy te syajpapä'is te toto tzäjkijskuy mujsokyuyisnye te ko'anhkimkuyis 'yanhmakutyäjkomo wate ntzamanhwajku tite tzyamtyopyapä te ote'ijstam o te tzäki'ijstam.

e) Nä mtzäjkkuk te tzäjkuy.

- Kojtanä te' tzame te tumtumäpä tzame pänisnyetam te ijtuse titam kejpapä te tzäjkuyomo.
- TZamanhwajkja te nhka'e o te tzame pät ke yä tzäjkiskuyomo maka yajk tzäki wa 'yijspäjku tiyā 'yanhmayu te sonepä toto jatyumi'omo, wä 'yijspäjku titam ijtupä te jojmo nyä'ijstapä toto jaye'is wa tzyäjkwätzäjku tiyā maka 'yanhmaye.
- TZamanhwajkja ke te' tzäjkuy nye 'yote'omote jayupä y tumtumäpä kä'anhwakäkyuy otetzame'omote makapä 'yaktzowe.
- Yajk ijsya te' tzäjkuy te tzame päntam y tzamjaya ke mujspa kyämetzya uka ji' nyäjktyäye tumtyiyä kä'anhwakäkyuy.
- Tu'nä te pänjinhtam tiyā tzyampä wa mtzäjka y ijsä uka nyäjktäyajpa tite makapä tzyäjkye: jatyumkuy, jakyuy, käjipäkyuy, y eyatampä y uka jinte tyese, tzapwätzäjkjaya uka ja' nyäjktyäya y um mtzamjayaju te wiyunhpä tzapkyuy.

- TZi'ya te' tzäjkuy tumtumäpä tzame päntam wa te'is 'yaktzokyaju te kä'anhwakäkyuy.
- TZamjaya wa tyunyaju sunyik tumtumäpä kä'anhwakäkyuy, yajk aktzowa sunyi wa kyeju te nyenhejaye y kulyapijispik yajk tzäkä wa mujsu myejpä'ä, uka tese syutpa.
- Uka te tzame pänis ji' nyäjktyäyi jutz wa tzyäjku te kä'anhwakäkyuy te tzäjkuyisnye, tzamanhwajkja jutzte'e makapä tzyäki.

i) Jäsika ntzäjkpo'uka te' tzäjkuy.

- TZyäjko'uka te' toto jakyuy, tzi'ya yäjskotoya te' tzame päntam oyupä'is tzyäjkisyte te' toto.
- Tu'nä uka wäpäte te' tzäjkuy nä'yojsa te' jutz ijtuse te TZäjkijskuy wiyunhajkuy.

Te' toto tunkuy y te näjktyäkyuy te ntzyamjapyapä'is jutz wa mtzäjku, maka yajk tzamanhwake sunyi y te' pänijstam sunyi maka tzyäjkye te' tzäjkuy.

Kyoyajkuy yajk tzäjkpapä'is toto jaye ntzyamjapyamä jutz wa mtzäjku te' tzäjkijskuy mujsokyuyisnye

Fin del instructivo del aplicador para la evaluación formativa